

Передплата

»РУСЛАНА« виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

»Вареш ми очі і думи ми вареш: а не возьмеш милоста і віра не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дия
 крім неділя і руских свят
 о 5½ год. пополудня.

Редакция, администрация і
 експедиция »Руслана« під
 ч. 1. пл. Дембровского (Хоруш-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовского в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє.—

Рекламациі неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в »Надісланім« 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

„Дністер“.

(+) Вчора довершено посвячення і відкриття власної хати Товариства взаїмних обезпечень »Дністер« у Львові біля Успенської церкви, здвигненої під управою проф. Левинського. Не в перший се раз Русини придбали і посвятили власну хату для одного із своїх товариств. Одначе здвигненє і посвяченє власної величавої хати для »Дністра« має своє особливе і незвичайне значінє. Ся величава будівля в самім середмістю старокняжого города Львова є видимим знаменем розвитку і поступу економічної роботи руского народу в Галичині, є одною могутною галузю сеї многосторонньої економічної політики, яку нам треба вести з всякою запопадливістю, є наглядним доказом овлади нової области економічної, котра до недавна у Русинів лежала зовсім облогом, области обезпечень. Не була та область економічної роботи зовсім чужа Русинам, навпаки визначили ся на тім полі Русини яко знамениті робітники, досить згадати Коснірського, Сінкевича, Лонгіна Лукашевича і багато інших, але всі они трудили ся по чужих інституціях і не ставало їм відваги і сили подумати про свою питому.

Аж у 80-их роках XIX ст., коли Русини народовці зрозуміли досяглість економічної політики, піднесли гадку заснованя руского товариства обезпечень дир. Василь Нагірний, Іван Ем. Левичкий і інші, виготовили статут і все потрібне до введеня в житє власної інституції обезпечень »Дністер«, одначе все зупинило ся не так задля недостачі закладового капіталу, як задля трудностей осягненя правительственного дозволу, зависимого головно від волі намісника. В Галичині найбільше в тім часі було розповсюдженє Краківске Товариство обезпечень, яке тішило ся особливою опікою намісника. Здавало ся там, що як Русини завяжуть своє тов-о, годі краківске може матеріально потерпіти і задля того роблено трудности що до дозволу на відкритє товариства »Дністер«, хоч міністерство було рускому товариству прихильне. Сі трудности і перепони повело ся переломити з початком 90-их років, а іменно удало ся переконати тодішнього намісника гр. Баденього, що руске товариство обезпечень не підорве Краківского, а що обидва мають вельми широке поле до успішного розвитку.

Перед дванадцяти роками вийшло товариство »Дністер« в житє під покровом кардинала-митрополита д-ра Сильвестра Сембратовича і предсідательством радника Теофіля Бережницького, а головною дирекцією Ярембецкого, котрий чимало потрудив ся коло організації товариства. Місце єго заняв відтак др. Ярослав Кулачковский, що й нині є головним директором »Дністра«.

Малі були почини нового товариства, не було ще вироблених сил, треба було і по краю організувати заступництва і агентури і містити ся в наймленій хаті товариства »Просвіта«. Але вже протягом першого десятилітя так розвинуло ся товариство, що широкою сіттю заступництв і агентур обгорнуло весь край, побіч обезпечень оснувало щадничу і позичкову касу, а з чистого доходу може пособляти ріжним руским товариствам та інститутам і дає тепер прожиток вельми многим Русинам. Перед двома роками показала ся конечна потреба здвигнути власну простору хату, відповідну цілям товариства і сего довершено тепер, а тим способом прибула одна величава будівля більше, яка наглядно зазначає руский характер міста Львова.

Скоро лише почала ся будова »Дністра«, звертала она на себе значними розмірами бачність всіх прохожих, а також Поляків і один з них, зацікавлений величавостию будівлі, спитав, хто то ставить сю гарну каменицю? »Руске товариство »Дністер«, відповіли ми, на що сей Поляк замітив: »Се найліпша політика«. І справді треба признати єго поглядови певне оправданє, позаяк від »Народної Торговлі« дійшли Русини до »Дністра«, від »Дністра« до »Краєвого Союзу Кредитового«, а від сего до »Народної Гостинниці«. Одну область економічну опановують Русини за другою, а тим кладуть несхитні підвалини не лише до економічного, матеріального биту, але до національно-політичної независимости. А коли серце кожного щирого Русина бажаючого самостійного розвитку своему народови, радує ся в сій хвилі, коли посвячено і торжественно відкрито одно важне забароло економічне більше, то не годить ся в сій торжественній і важній в нашім національнім житю хвилі добувати, що дозвіл на заснованє руского товариства »Дністер« є неперечним придбанєм т. зв. нової ери, котру др. Франко назвав найсумнішою картиною в нашім національно-політичнім житю. Побіч ин-

ших важних придбань стає »Дністер« несхитним і наглядним доказом, як поквально і поверховно осуджувано т. зв. нову еру, як мало руска суспільність уміла її оцінити і зрозуміти. Сего дня стоять на боці колишні представники т. зв. нової ери, керму рускої політики ведуть національні демократи і радикали, котрі користують ся плодами нової ери, ними так строго осуджуваної, але не зуміли придбати дозволу на Руский Банк так потрібний для парцеляційної акції для нашого селянства, не встигли для Львова ввєднати заснованє Рускої Щадниці, лише мимо опозиції згодили ся на Перемишль. При нагоді посвячення »Дністра« бажаючи єму ще красного як доси розвитку, годить ся се пригадати нашим керманічам політичнім — et haec meminisse iuvabit!

3 подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Єрусалим 19. IX. 1906.

На горі згіршеня держав Соломон своїх 400 жінок, та приносив тут жертви їх ідолам, гіршачи свій нарід. Від того пішла назва гори. На північній стороні гори лежить село Сільван. Напротив під горбом Ожель є став Сільое, памятник сільоамскою купелею, а передним в долині давний став Соломона, нині грецький огород, обведений муром. Дальше на схід є жерело Марії, яке впливає з перервами. Легенда каже, що там сидить потвора все ласа на воду, а як засне, то вода тогди впливає без перешкоди. Се явище толкують тим, що в скалі є більше порожних місць, а як они наповнять ся водою, переливає ся вода з них і жерело бе тогди сильніше. До жерела сходять ся в яму, а жінки влазять в воду з ногами.

Дальша дорога по долині Йосафата веде під гору. Якись діти лазять по боках гори і збирають кусники черепів. Уложили вже кілька купок черепів, осібно цеглястих, а осібно сірих. Сі черепи мелють ся на муку і заступають цемент. На право зачинають ся гроби жидівські. Гріб Якова, високо в скалі, переділений двома стовпами на три отвори, а вкінці гріб Авесалона. Кождий жид, який туда переходить, кидає камінем на сю гробницю, збудовану в виді каплички і видну з далека. Для чого се зве ся гробом Авесалона, годі сказати, бо єго вбито не тут, але над Йорданом. За тим гробом є гріб Йосафата.

Воздух тут неможливий, позаяк не тільки жиди і магометани кажуть себе вивозити тут по смерті, але вивозять тут всяку падлину. Переходимо власне коло мула, якому носалина зіла цілий ніс. Звіря форкає раз враз, а Араби держать єго на уздечці і чекають, аж оно впаде. На великій рані повно мух. Сонце пече дуже, а мухи просто з мула летять і сідають нам на лице. Кождий, як може, обгоняє ся і боронить ся перед ними. За хвилю чути страшно падлину. Лежав здохлий осел, покритий роями мух. Тепер дехто почав бічи мимо спеки в гору, що би як найскорше позбути ся сих приємностей.

Перед рогом мурів сьвятинних є долішно-кидронський міст через русло ріки. Туда від города гетсеманського вели спійманого Христа, а коли прийшли сюда, мали Єго жиди трутили з моста на тверду скалу, на якій остали ся до тепер сліди рук і ніг. Скалу ту показують під мостом. Від моста веде дорога в гору на Сион попід мур, куда вели Христа до Каафи. Дальше в гору ширшає русло Кидрону.

Долина Йосафата замала для всіх поколінь людей з цілого сьвіта хиба, що розмістять ся по сусідних горах. Пекло розміщене дуже догідно, але ледви чи найдуть ся аматори на него; та оно лежить так близько і низько, що вистане друлити і сам грішник скотить ся в долину.

До неба знов далеко, аж над Йордан через гори і Мертве море треба іти, а відтак драпати ся на гору, Але туди вже кождий піде сам радше, хочби як було далеко.

Через браму св. Стефана вернули всі назад.

По полудни звиджуємо церков Божого гробу. За входовими дверима є камінь, на яким намащено Тіло Ісуса миром. Богато лямп висить в горі. На ліво іде ся до каплиці Гробу, до якої від заходу прибудували Копти малу капличку.

Від півночи є давний вхід до церкви, дальше каплиця Францішканів, від сходу каплиця Марії Магдалини, де їй Христос показав ся по воскресеню, дальше де показав ся Марії, вязниця зі стовпом, на яким сидів Христос і, закратованими двома отворами, де тримав ноги, а вкінці місце, де воїни кидали жереб о одіж і де сотник пробив бік Христа. По сходах іде ся в печеру до церкви св. Єлени а з тої єще низше до каплиці, де найдено св. хрест.

Головний престол в церкві з богатим іконостасом на против св. Гробу є в руках православних Греків. Они мають також дві часточки, як дві запалки з правдивого хреста Христового, які дають без великого прошеня до цілованя. Перед іконостасом є на долівці кружок, а в ній круглий камінь величини пастука з двома лініями навхрест. В тім місци має бути середина землі, а лінії означають меридіани. По боках є два престоли, а то для патріархів єрусалимського і царгородського. Численні лямпки вимагають безнастанної обслуги, так що Грек вічно ходить та доливає оливи, то

закладає новий кнотик, або заглядає, чого лямпка недомагає.

(Дальше буде).

Надзвичайні загальні збори Тов. „Просьвіта“.

О год. 10. сая „Сокола“ в новім будинку „Дністра“ стала заповнювати ся членами Товариства, так що о год. 1/2 11 ціла простора сая, як і примезні коритарі були битком заповнені по самі береги. Явило ся величезне число духовенства, інтелігенції, а було також досить міщан та селян. Богато прибувших не найшло вже місця в сали і на просторих куритарях будинку інформували про хід нарад.

Збори отворив заступник голови проф. Колесса повитанем присутних членів і пригадкою ціли отсих надзвичайних зборів. Дві важні справи є на дневнім порядку: вибір зрезигнувавших членів виділу, який стає тим важнішим, що припадає у таку хвилю, де на організаційну і просьвітну працю між нашим народом треба класти як найбільшу вагу; другою справою є власне ся організаційна економічно-просьвітна праця, яку предложив в своїм елябораті Олесницький, а яку апробувала анкета з лона виділу. Вкінці бесідник пригадує, що ся органічна праця почала ся на цілім незмірнім просторі Руси-України, там за кордоном, де повстають „Просьвіти“ в Києві, Одесі, Катеринославі, під Кавказом в Катеринодарі і т. д. Се повинно бути заохотою для нас і моральною принукою, повести організаційну працю так, що би ми стали приміром і взором для наших закордонних братів. Нагороджений оплесками, бесідник запросив до проведу зборів пос. Вас. Яворського, а на секретаря др. Брика.

Провід обнимає пос. Вас. Яворський і по короткім вступі дає голос пос. Олесницькому, який в виду сего, що круг членів звернув ся до него з жаданем принятя головста, застеріг ся против того рода тероризму. Головства тов. Просьвіти не може приняти, бо надто великий респект має перед єго завданнями, що би мимо своїх інших публичних обовязків, міг підняти ся праці, яку не міг би сповнити достойно. Коли розходить ся о фірму для товариства, то найліпшою фірмою є робота, а без роботи фірма є деморалізацією. В справі формальній др. Стахура ставить внесене, що би не дебатувати над вибором голови, а приступити до вибору двох членів виділу, а тоді доперва до вибору голови.

В сій справі промовляв також о. Волянський, жадаючи порозуміня що до кандидатів. Др. Скварко пропонує 12 членів з 1/3 місцевих. О. Онишкевич чотирох. Пос. Романчук п'ятьох; проф. Шухевич пропонує на пятого коморника Танчаковского. Вибрано в голосованю поодинокю до комісії: др. Бачинського, др. Окуневського, о. Ніжанковского, др. Здирковского, Юл. Танчаковского.

Посол Романчук забирає голос, що би пояснити своє становиско супротив змін, запавших на послідних

загальних зборах „Просьвіти“. Бесідник виводить, що він сам по своїм виборі на посла, просив, що би звільнено єго з головства „Народного Комітету“ і „Просьвіти“. І сам пропонував др. Олесницького на голову „Нар. Комітету“, а др. Костя Левицкого на голову тов. „Просьвіта“. Тимчасом вибрано др. Костя Левицкого на голову „Народного Комітету“, а головство „Просьвіти“ остало ся при нїм. Отже коли на послідних зборах наступила остаточно зміна, то тільки сповнила ся єго власна інтенція. Про се не знало богато людей, особливо з провінції, а навіть писано в тім змислі, немов то єго „скинено“ против єго волі. Вкінці бесідник звертає ся з просьбою до др. Олесницького, що би не силувано, але на просьбу зборів прийняв головство.

Голова зборів замикає дискусію над персональною справою і заряджує 10-минову перерву задля уложеня кандидатів комісією.

Проф. Шухевич жадає дальшої дискусії над кандидатами, однак збори приймають внесене пос. Олесницького, що би тепер над тою точкою залишити дискусію.

Приступлено до другої точки дневного порядку, іменно до просьвітно-економічної організації, яку реферує пос. Олесницький на основі свого провкту, принятого анкетною. Референт занимає слово.

По півторагодиннім рефераті пос. Олесницького (який відтак подамо обширнійше), здала комісія до вибору кандидатів справу зі своєї наради. Іменем єї др. Окуневський представив основи докананого комісією вибору кандидатів. Найдостойнішим на голову комісія уважає пос. Романчука (оплески), однак він представив вже довголітню неможливість для него праці в товаристві. Тому комісія відступає від єго кандидатури, а натомість пропонує зборови, висказати єму повне признанє за дотеперішні труди. Збори прилучають ся довготривалими оплесками і повстанєм з місць. Найспосібнішим до головства в Просьвіті являє ся пос. Олесницький, однак по єго категоричній заяві, комісія оставляє собі держати єго ціпко за слово, що коли тільки позволят єму на се єго занятя, він сам зголосить ся до обнятя проведу „Просьвіти“ (оплески). На теперішнього голову ухвалила комісія поручити тихого а робітного члена виділу, який вже 30 літ нивсипущо працює в єго складі проф. Петра Огоновського (гучні оплески і оклики). На дальших членів пропонує комісія др. Загайкевича, інженера Корнелю а на заступничку п-ну Малицку.

(Дальше буде).

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— Календар. В суботу: руско-кат. Іляріона Вел.; римо-кат. Губерта. — В неділю: руско-кат. Глікерії; римо-кат. Кар. Бор.

— Звич. загальні збори „Товариства вакаційних осель“ відбудуть ся дня 19. падолиста 1906. о годині 6. по полудни в комнатах „Рускої Бесіди“ Ринок ч. 10. З огляду на філян-

троїйну ціль Товариства надів ся Виділ, що на сі збори придуть всі Ви. Члени тим більше, що на сих зборах має ся поладити багато важних справ, які входять в круг діла-ня сего Товариства.

— **П. Андрій Гаєк**, бувший тенор люблянської опери, вступив на постійно до театру «Рускої Бесіди». Доси виступав п. Гаєк гостинно під псевдонімом «Дальній».

— **Віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся: в Хишевичах, рудецького повіта, дня 4. с. м. о год; в Бродах дня 5 с. м. в домі каси «Самопоміч»; в Сяноці дня 9. с. м. о 11 год. в «Народнім Домі»; в Золочеві довірочні збори дня 3. с. м. о 6½ год. вечер.

— **Краєва рада шкільна** іменувала заступниками учителів: Михайла Курилова в рускій гімн. у Львові і Івана Бобка в гімн. в Стрию.

— **VII. Ілясу рангі** дістали між іншими отсі професори гімназій: Микола Бачинський в Бережанах, Ант. Яник в Ярославі, др. Корн. Гек у Львові, Т. Зосель в Самборі, Олекс. Радецкий в Перемишлі, Фр. Фогель в Тернополі і Зд. Філяк в реальній школі у Львові.

— **Посвячене нового будинку «Дністра»** відбуло ся вчера при тіснім кружку Дністрових урядників, так само тихо, як посвячене усього каменя того будинку в минулім році. Такі справді народні свята повинно опроводити ся величаво.

До будинку «Дністра» спровадив ся вчера «Сокильський Базар» і Товариство «Сокил», яке заняло гімнастичну салю. Канцелярню «Сокола», як дізнаємо ся, задля браку відповідного локалу в сусідстві будинку «Дністра» розміщено по части в канцелярії і торговлі «Сок. Базару» та в гардеробах салі, а щоби не переривати просторою черешки з пожарними філіями, котра доси виносить близько тисячі позицій, забрали дотичні відлові «Сокола» найконечнійші акти до своїх домів і в той спосіб буде тимчасово континувати ся далше урядоване. Рухові вирави в «Соколі» мають почати ся в слідуєчій тижни.

— **Заходом філії тов. Просвіти в Бережанах** розічне ся дня 10. падолиста с. р. одчомісячний крамарський курс в Бережанах. Селяни або міщани, що хотять записати ся на сей курс, мусять бути членами тов. «Просвіта» або зобовязати ся вписати, даючи 2 К на членську вкладку. Крім сего платять учасники 3 К на кошти адміністрації. Зголошувати ся найдалше до 1. падолиста с. р. а то на руки д-ра А. Чайковського в Бережанах залучаючи марку на 10 сотиків, свідочтво шкільне або посвідку, що кандидат уміє читати, писати і рахувати. — *Виділ.*

— **Тов. «Родина» в Коломиї** уряджує в суботу дня 10. с. м. вечерницю з танцями, які відбудуть ся в салі «Народного дому» ул. Костюшка (II. поверх). Початок точно о год. 8. вечером. Стрій візитовий. Вступ від особи 2 К. За комітет: *Лев Гнатюшак, Вол. Тимців.*

— **3 Радехівщини** доносять нам: Сокильські пожарні товариства в нашій стороні дуже гарно розвивають ся. Такі пожарні філії «Сокола» як в Тетевчичах, Середопільцях можна ставити іншим товариствам за взір до наслідуваня. До найкрасших «Соколів» належить також філія в Виткові старім. Дня 21. жовтня відбули ся загальні збори товариства пожарного «Сокил» в Виткові старім. Тов. «Сокил» існує в Виткові старім від 1905. р., ведене від початку п. М. С., котрий не щадить сил і труду, щоб забезпечити ему гарний розвиток. В товаристві зорганізував ся аматорський кружок. В мин. році відіграно удачно «Сватане на Гончарівці» і дня 7. жовтня с. р. відбув ся концерт при співучасті сего товариства. Голова «Сокола» п. М. С., званий зі своєї просвітної діяльності, в довгій промові пояснив значінє, ціль, потребу та хосенність пожарних сокильських дружин. Опісля по вичерпаню прочих точок зборів приступлено до спису членів, котрих було понад 52, між ними 15 селян господарів, 26 молодців і 11 дівчат. Люди горнули ся радо і слухали уважно, про що говорилось на зборах. По урядовій части зборів

слідували деклямації і хоральні співи, що випали зовсім удачно. Збори закінчили ся відспіванєм сокильського маршу і «Ще не вмерла Україна».

— **Вісти з закорд. України.** В неділю 28-го жовтня в університеті, в помешканю центрального архіву відбуло ся під председательством проф. М. П. Дашкевича зібране комісії, яка має влаштувати святковане 34-літнього ювілею київського проф. В. Б. Антоновича. Святкованє те має відбутись в кінци падолиста сего року. На честь ювілята готує ся науковий збірник, присвячений ему. Святкованє має бути зовсім приватним.

Дня 10. жовтня помер в г. Острогжську, в Вороніжщині, відомий діяч український з старого покоління, Борис Познанський. Небіжчик був родом з польского коліна, але ще замолоду привернув ся, як і інші визначні діячі українські — В. Б. Антонович та Т. Рильский, до української нації, серед якої вони весь свій вік працювали, віддаючи свої сили і знанє українському людови. Небіжчик Познанський народив ся в Київщині (чи в Канівщині) і, хоч прожив він, мало не весь вік у Вороніжщині, на межі української землі з московскою, про те ніколи не забув, що він Українець. І за молоду і пізнійше — у Вороніжщині він не переставав цікавити ся житєм народу українского, і записував то пісні народні, то оповіданя, і дещо з того подав до друку напр. в «Київській Старині». В другій половині 90-тих років минулого столітя в «Київ. Старині» надруковано велику повість его «Попок», де уміло змальовано побут українского люду у Вороніжщині.

— **«Свято Рахмана».** В богородчанським повіті розіслано літографований «Виказ ярмарків в місті повітовім Богородчанах», які розсилав уряд громадский в Богородчанах до зверностей громадских по селах. У тім «виказі» ярмарок призначений також (точка 5): «В день свята церковного «Рахмана», т. є в середу в 3 і пів тижня по руских великодних святах». Годить ся додати, що Богородчани є містом повітовім, а на чолі громади стоїть мабуть чи не Русин п. Волощук, а той «виказ» укладати міг хіба жид, що хотів висміяти християнську релігію.

— **Огні.** В Велдіжи (пов. Долява) згоріла дня 22. м. м. церква зі всіма церковними річами. Огонь вибух з незвісної причини в середині, а ратунок був неможливий. — В Русові, сянтинського повіта, згоріло кілька селянських загород, вартости 3.000 К. — В Убиню (пов. Камівка, знищив огонь 8 господарств. — В Ярославі згоріла фабрика цукорків і медівників Гургулі, вартости 250.000 корон.

— **Борба з туберкулами.** В посліднім числі «Wiener klinisch-therapeutische Wochenschrift» проф. Ф. Фривальд з Відня описує нову методу лічення туберкулів, котру вигадав др. Шпенглер в Давос на основі довгих студій. Проф. Фривальд, який пізнав ту методу лічення туберкулів в Давос, заявляє, що він ніколи і ніяким средством в розмірно так короткім часі не дійшов до таких вдоволяючих вислідів, як при приміненю токсинової методи Шпенглера. Тепер почав проф. Фривальд лічити тим способом хорих на туберкулі у віденській поліклініці, а висліди подасть до прилюдного відома.

— **Ексцентричність.** Американці навіть і жите відбирають собі инакше як інші люди, чисто по — американськи. З Нового Йорку доносять про таку подію: Якийсь Йосиф Гіффорд, котрий по своїм батьку оддічив велике майно і належав до одной із найбільше знаних в Мессечесетс родин, прийшов до переконавня, що не годен дати ради цілій маєтности і удержати єї в такім стані, в якім дістав по батьку, та постановив для того зробити конець своему житю, але чисто на американський спосіб, так, щоби люди мали чому дивувати ся і про що говорити. В городі коло дому, в котрім здавен давна мешкала его родина, була якась старосвітська гармата, з котрої іноді при якихсь торжественних нагодах стріляно

«на віват». Тота гармата піддала ему, здаєсь, гадку его оригінального самоубийства. Гіффорд набив гармату аж по сам край грубим шротом, шрубами, цвяхами, та всяким старим зелізом, сів собі з переду перед сам отвір гармати і підпалив льонт. Вистріл гармати розніс ему зовсім голову а тіло роздер на кусні.

— **Трамвайний страйк в Будапешті** прийняв грізний вигляд. Заряд трамваїв пробував удержати рух при помочи ревідентів і деяких кондукторів, що зломали страйк і вернули до праці. Але на улицах нападають на трамваї фабричні робітники, викидають кондукторів, вибивають вікна, ранять публику та допускають ся всяких інших нападів, аби помочи страйкарям. Поліція мусіла кілька разів боронити трамвайних возів та арештувала кількадесять напасників.

— **3 залізниць.** З причини переповнення складовиск на стації Стрий в наслідок надзвичайного напливу товарів і задля повільного відбору посилок через адресатів — скорочує ся від дня 1. падолиста с. р. по мисли §. 69(7) регуляміну руху і з застереженєм затвердження сего через ц. к. міністерство залізниць, час вільний від складового при відборі товарів через адресатів з 4 на 2 дни і підвищує ся приписане тарифою складове о 50%.

В наслідок направи мосту на Пруті здержано рух залізничий поміж стаціями Надвірнянське передмістє а Слобода рунгурска на час від 20. жовтня до 2. падолиста, від 5. до 10. і від 13. до 15. падолиста с. р. В прочі дни 3. 4. 11. і 12. падолиста рух буде відбувати ся.

— **Дрібні вісти.** Галицька каса ощадности у Львові розписала як що року конкурс на нагороди для слуг, котрі що найменше 15 літ служили у одной родині а з того три послідні роки у Львові. Слуги, що мають ті условиня, можуть зголосити ся зі службовою книжочкою в канцелярії Гал. каси ощадн. по блянкеті до виповнення. — Із Стрия доносять, що на вчерашнім засіданю тамошної міської ради ухвалено на внесенє радного Фрухтмана вислати телеграми до міністрів Бека і Дзедушицького в справі автономії Галичини. Против сеї ухвали запротестували два радні Русини, о. Сельский і міщанин Гутнякевич, виїшовши демонстраційно з салі.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.**

Саля «Сокола». Початок о 7½ вечером. Білети продає торговля п. Рогозиньского. (Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К).

В суботу дня 3. падолиста «Ямарі» опера в 3 діях Целлера.

В неділю дня 4. падолиста «Нещасне кохання» народний образ зі співами і танцями в 5 діях Манька.

Ві второк дня 6. падолиста «Діти Ванюшина» сензаційна штука в 4 діях С. Найденова.

— **Репертуар міського театру у Львові.**

В суботу по пол.: «Дівочі шлюбні»; вечер: «Евген Онегін».

В неділю по пол.: «Пірване Сабанок»; вечер: «Орфей в пеклі».

Други Соколи і Сокилки! Памятайте, що львівський «Сокил» збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповістки.

— **Архієпископ Оттон Франц Йосиф**, уроджений в 1865. році, упокоїв ся вчера вечером о 6. годині у Відні. Покійний архієпископ занедужав недавно на грудну недугу і послідні дні терпів тяжко на брак віддиху. Заходи лікарів, які примінювали вдиханє кисня і усмирюючі средства, не помогли. Вчера пополудни стан недужого погіршив ся, а хорий зажадав покликания священника. Прибувший єпископ кс. Маршалъ уділив хорому послідних тайн. До останної хвилі хорий був притомний, а смерть була нагідна. При смерті покійника

була його мати архієпископа Марія Тереса, єпископ Маршалль і охмайстер двора бар. Кавріяні. О 7. год. приїхав з Шенбруна цісар і перебув майже пів години при смертній постелі архієпископа Оттона В. е. п.!

Наука, штука, література.

— Нові шкільні книжки для гімназій. Краєва рада шкільна постановила зачислити отсі книжки, видані у Львові с. р. накладом фонду краєвого, до ряду книжок дозволених до ужитку шкільного в гімназіях з рускою мовою викладовою: »Др. З. Самолевича, Грамматика латинського язика, часть II. Складня після сегого видання переробленого Т. Солтиском. Приладив до ужитку рускої молодіжи Ілярион Огоновский«. — »Літургіка« гр.-кат. церкви для учеників шкіл середних, уложив А. Торонський, 3-те незмінене видане«. — Др. Володимир Левицкий і Петро Огоновский, »Альгебра для вищих клас шкіл середних. Часть I. На V. класу«.

— Московієльство та українофільство серед австро-руського народу. Написав і видав М. Павлик. Львів 1906. З Загальної Друкарні. Стор. 82, 16-тка Ціна 50 с.

Телеграми

з дня 2. листопада 1906.

Відень. Міністер війни виїздить пині до Будапешту, а вчора конферував з 6. мін. війни Пітрайхом.

Моравска Острава. Зачувати, що гр. Отто Сереній є призначений на намісника Морави.

Відень. Супроти заяви мін. просвіти, що студії на італійських університетах будуть важні в Австрії, порішали італійські студенти не робити демонстрацій.

Петербург. Зі всіх сторін європейської Росії доносять про віча, збори і наради ріжних партій, котрі будуть ставити своїх кандидатів при недалеких виборах до державної думи. Найбільше віч відбуло ся доси в губерніях миньській і полоцькій.

Богдан Лепкий.

З дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше.)

Так повстала повість „Наймичка“, тоді як повстали й другі Шевченкові повісти, писані російською мовою, т. є на другому засланню, в Новопетровському форті.

Що не написав єї Шевченко в Переяславі, 1844. року (як зазначено в першій київській виданню з 1888. року), на се маємо також кілька дрібних доказів в самій повісті. Оповідаючи, як Лукія в останнє ходила на прощу до Києва, каже поет: „Як так доплентала ся вона до Прилуки а далі і до Ромна: хотіла зайти в Густинню, що тоді саме оновляли, та не вдало ся“.¹⁾

Густинський монастир почали обновлювати 1845. отже не міг об тім говорити поет в 1844. році.

В другім місці згадуючи про степи коло Елисаветграду поет каже: „Сумно мені споминати ті степи широкі, безкраї, що я тоді бачив! ніколи вже я їх не побачу“²⁾

Се також доказ, що повість писана не в Переяславі, звідки до тих степів близько а пізнійше, на далекім засланню, з котрого поет не сподівав ся так скоро вернути.³⁾

¹⁾ Кобзар Тараса Шевченка. Частина четверта. Видане Наукового Товариства імені Шевченка. У Львові 1898. сторона 74.

²⁾ Оп. cit. сторона 75.

³⁾ Кілька таких заміток підпис Кониський в поясненнях до „Наймички“, в 4. томі Кобзаря, виданя Тов. ім. Шевченка, сторона 79.

Колиж написана поема „Наймичка?“ На жаль, як на вступі сказано, певної дати не маємо. На нашу гадку повстала вона геть-геть перед повістю, підчас першого приїзду поета на Україну. Чому?

З більших поем „Наймичка“ найближше підходить до „Катерини?“ (темою — о чім буде ще раз мова) а до „Невольника“¹⁾ наближуєт ся ідилічними малюнками хуторного життя і деякими иньшими схожими місцями. Тим то думаю, що „Наймичка“ як раз місце між „Катериною“ а „Невольником“, значить ся, перед 1845. роком.

Ясний кольорит поеми, погідний настрої і чистий, спокійно видержаний тон вказують на час, коли Шевченко почував себе гарно та добре, коли він дужим, вольним, повним найкрасшим сподівань молодцем приїхав на родину.

Катерина просить москаля, щоби єї не лишав і каже:

Мій батечку, мій братику!
Хоч ти не дурай ся!
Наймичкою тобі стану..

Шевченко їздив тоді по дворах та хуторах, де його витали радо та прихильно і тому з таким душевним теплом представив хуторне життя.

Нам здаєт ся, що поема „Наймичка“ повстала незабаром по приїзді на Україну, під першим вражіннем повороту на вітчизну, коли поетови усьо кругом видавало ся таким гарним і добрим, заки він, вспів приглянути ся ближше до життя, котрого довгі літа не видів і заки відкрив у ньому важкі, чорні плями — т. є в 1843. році.

(Дальше буде).

¹⁾ Порівнай:

в Невольнику:
Ще на Україні веселі
І вольні пішались села.

в Наймиці:
З давнього давна, у гаї над ставом.
або: в Наймиці:
І дід і баба у неділю,
На приспї в двох собі сиділи
Гарненько в білих сорочках.

в Невольнику:
Діждались, і хату
Уквітчали гарненько
І в сорочках білих
Невеселі, мов сироти
Під хатою сіли.

подібна також:
Так коло полудня в неділю.
в Невольнику образок, як дід учить внука пухавчюка чолом отдавати.
в Наймиці:
Після Пречистої в неділю
Та після Першої, Трохим
Старий сидів в сорочці білій,
В брилі на приспї. Перед їм
З собакою унучок грав ся і т. д.

Степан не знає, що Ярина йому чужа —
Марко не знає, що Ганна йому мати і т. д.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикетускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 1. листопада: о. Петро Яровевич, Володимир Курилович з Риманова, о. Евстах. Цурковський з Настасова, о. Ізидор Глиньський з Буцнева, Михайло Галуциньський з Золочева, Арсеній Дорожинський з Перемишля, Захар Скварко з Мостиск, Александер Духович з Самбора, о. Антін Вас. Бучко з Угині, проф. Ярема з Перемишля.

В книгарні Н. Товариства ім. Шевченка або через адміністрацію „Руслана“ можна дістати отсі книжки:
Гомерової Одиссеї перек. з Ніщинського Ч. I.—2 К 40 с.
„ „ „ „ „ „ Ч. II.—2 К — с.
Метаморфози Овідія пер. Сердючного 1 К — с.
Іов, переспів П. Ратая 1 К — с.
Григорій С. Сковорода 30 с.
Великий, новела Оржешкової пер. Кониського 50 с.
Др. Стоцкий, Наука рускої мови 40 с.
Істор. літературні перспективи Грузії 40 с.
Непримирена, оповідання Кониського. 40 с.
Дон Жуан Байрона, пер. Куліша 40 с.
Антін Головатий, розвідка Уманця 30 с.
Шевченко, Наймичка, повість пер. Кониського 60 с.
„ „ „ „ „ „ 30 с.
Проф. Ратміров, повість Мордовця пер. Уманця 40 с.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35*, 8:25, 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*.
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзці	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Стрия	11:10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані в черенками товстими; поїзди нічні в зазначені звяздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклада їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрі п. к. державних залізниць, пасажа Гавсманна ч. 9.

Лікар внутрішних недуг
Др. Мирон Вахнянин
ординує від 3 — 5. по пол.
ул. Академічна 26.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.
від 1. до 15. листопада 1906.
Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

„Торбан“
музична бібліотека
видає
Українська Накладня
Львів, Вроновська 8.
Каталог даром і оплатно.